ПОЛТАВСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ПОЛТАВСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ

ВВЕДЕНО В ДІЮ
Наказ директора
Полтавського фахового коледжу
Полтавського університету
економіки і торгівлі
№___ від _____ 2026 року
Директор _____ Людмила ФРАНКО

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішенням Вченої ради
Полтавського університету
економіки і торгівлі
Протокол № ___ від _____ 2026 року
Заступник Голови Вченої ради _____ Наталія ПЕДЧЕНКО

Положення про порядок організації інклюзивного навчання в Полтавському фаховому коледжі Полтавського університету економіки і торгівлі

Полтава 20 26

1. Цей Порядок визначає організаційні засади інклюзивного навчання осіб з особливими освітніми потребами за очною, заочною та дуальною формою здобуття освіти в Полтавського фахового коледжу Полтавського університету економіки і торгівлі (далі — Коледж). Терміни, що використовуються в цьому Порядку, вживаються у значенні, наведеному в Законах України "Про освіту", "Про фахову передвищу освіту", "Про повну загальну середню освіту", "Про соціальні послуги", "Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні", "Про телекомунікації" та Порядок організації інклюзивного навчання в закладах фахової передвищої освіти, що додається.

2. Особи з особливими освітніми потребами вільні у виборі спеціальності та освітньо-професійної програми з урахуванням потреб та можливостей таких осіб. Коледж створює необхідні умови для здобуття такими особами якісної фахової передвищої освіти.

3. Особи з особливими освітніми потребами, які навчаються в Коледжі, мають право на:

1) повагу до людської гідності, захист під час освітнього процесу від приниження честі та гідності, будь-яких форм дискримінації за ознакою наявності особливих освітніх потреб, стану здоров'я чи інвалідності або будь-якою іншою ознакою;

2) отримання якісних освітніх послуг, які враховують особливі освітні потреби та забезпечують максимально можливу індивідуалізацію освітнього процесу;

3) формування та реалізацію індивідуальної освітньої траєкторії та індивідуального навчального плану;

4) участь у формуванні індивідуального навчального плану, вибір навчальних дисциплін у межах, передбачених відповідною освітньо-професійною програмою та навчальним планом, в обсязі, що становить не менше 10 відсотків загальної кількості кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи, передбачених для освітньо-професійної програми Коледжу;

5) справедливе та об’єктивне оцінювання результатів навчання, яке передбачає забезпечення розумного пристосування під час оцінювання, у тому числі збільшення часу на оцінювання, використання доступних форматів, у тому числі абетки та шрифту Брайля, залучення перекладачів жестової мови (за потреби) тощо;

6) безоплатне забезпечення інформацією для навчання в доступних форматах із використанням технологій, що враховують обмеження життєдіяльності, зумовлені станом здоров’я;

7) забезпечення доступності територій, будівель, споруд і приміщень гуртожитків для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення на строк здобуття освіти в порядку, встановленому законодавством;

8) спеціальний навчально-реабілітаційний супровід та вільний доступ до інфраструктури закладу освіти;

9) самостійне (у разі навчання за власні кошти) чи за згодою відповідної фізичної або юридичної особи (у разі навчання за кошти фізичних або юридичних осіб) збільшення тривалості виконання освітньо-професійної програми за погодженням із Коледжом, що має бути відображено в договорі про надання освітніх послуг;

10) створення умов для залучення до всіх заходів Коледжу, участь у заходах з освітньої, дослідницької, науково-дослідної, спортивної, мистецької, громадської діяльності, що здійснюються в Україні та за кордоном, в установленому законодавством порядку із забезпеченням розумного пристосування та з урахуванням особливих освітніх потреб;

11) забезпечення розумного пристосування (у разі потреби);

12) забезпечення інших необхідних умов для навчання.

Особи з особливими освітніми потребами мають інші права, гарантовані законодавством, зокрема Законом України “Про фахову передвищу освіту”.

В результаті облаштування територій, будівель, споруд і приміщень, у тому числі гуртожитків, особам з інвалідністю та іншим маломобільним групам населення Коледжом забезпечено умови для вільного пересування та безперешкодного доступу.

4. Коледж з метою забезпечення реалізації права на фахову передвищу освіту осіб з особливими освітніми потребами створює необхідні умови для здобуття такими особами якісної фахової передвищої освіти шляхом:

створення інклюзивного освітнього середовища, орієнтованого на задоволення потреб та інтересів осіб з особливими освітніми потребами, зокрема надання можливостей для формування індивідуальної освітньої траєкторії;

належного фінансового, кадрового, матеріально-технічного, організаційного та інформаційного забезпечення закладів освіти;

безоплатного забезпечення інформацією для навчання в доступних форматах із використанням технологій, що враховують обмеження життєдіяльності, зумовлені станом здоров'я;

забезпечення необхідними допоміжними засобами для навчання, що дають змогу опанувати освітньо-професійну програму, у тому числі відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 9 грудня 2020 р. № 1289 "Про затвердження Порядку забезпечення допоміжними засобами для навчання осіб з особливими освітніми потребами у закладах освіти" (Офіційний вісник України, 2021 р., № 2, ст. 85), та згідно з переліками, затвердженими МОН;

забезпечення підручниками, у тому числі електронними, посібниками здобувачів повної загальної середньої освіти в закладах освіти, що враховують особливі освітні потреби, у тому числі надрукованими шрифтом Брайля, відповідно до Порядку забезпечення підручниками та посібниками здобувачів повної загальної середньої освіти і педагогічних працівників, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 січня 2019 р. № 41 (Офіційний вісник України, 2019 р., № 12, ст. 411);

забезпечення посібниками педагогічних працівників, які забезпечують здобуття профільної середньої освіти для осіб з особливими освітніми потребами в закладах освіти, відповідно до Порядку забезпечення підручниками та посібниками здобувачів повної загальної середньої освіти і педагогічних працівників, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 січня 2019 р. № 41;

забезпечення доступу до мережі Інтернет, системи баз даних у закладах освіти з урахуванням розумного пристосування, а також за потреби до термінального та спеціального допоміжного обладнання.

5. Засновник закладу освіти зобов'язаний забезпечити відповідно до законодавства створення в закладі освіти безперешкодного середовища для учасників освітнього процесу, зокрема для осіб з особливими освітніми потребами.

Засновник закладу освіти або уповноважена ним особа забезпечує створення в закладі освіти інклюзивного освітнього середовища.

6. Прийом на навчання для здобуття фахової передвищої освіти здійснюється на конкурсній основі на підставі правил прийому Коледжу, розроблених відповідно до Умов прийому на навчання до закладів фахової передвищої освіти у відповідному році, затверджених МОН.

Коледж створює умови для осіб з особливими освітніми потребами шляхом забезпечення розумного пристосування та універсального дизайну. З цією метою особи з особливими освітніми потребами, які планують вступити до Коледжу, або їх батьки (інші законні представники) у строки, визначені у правилах прийому закладу освіти, подають письмову заяву про необхідність забезпечення розумного пристосування із зазначенням переліку розумного пристосування, що є обов'язковою для розгляду та реалізації Коледжом.

7. Зарахування осіб з особливими освітніми потребами до Коледжу за рахунок коштів фізичних (юридичних) осіб здійснюється відповідно до законодавства.

8. Директор Коледжу на підставі заяви особи з особливими освітніми потребами або її батьків (інших законних представників) та висновку про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку особи, наданого інклюзивно-ресурсним центром, в обов'язковому порядку утворює інклюзивну групу.

Утворення інклюзивної групи в Коледжі та припинення її діяльності здійснюється відповідно до наказу директора.

Гранична чисельність осіб з особливими освітніми потребами в певній інклюзивній групі встановлюється директором Коледжу з урахуванням вимог до формування академічних груп у закладах фахової передвищої освіти, затверджених МОН, виходячи з індивідуальних особливостей здобуття освіти такими особами, освітньо-професійної програми, пристосованості аудиторій тощо, але не може перевищувати 50 відсотків загальної чисельності осіб з особливими освітніми потребами в такій академічній групі.

9. З метою забезпечення здобуття особами з особливими освітніми потребами якісної фахової передвищої освіти Коледж в межах існуючої штатної чисельності може утворювати спеціальний навчально-реабілітаційний підрозділ або команди психолого-педагогічного супроводу особи з особливими освітніми потребами (далі - команда).

10. Спеціальний навчально-реабілітаційний підрозділ утворюється з метою організації інклюзивного освітнього процесу та спеціального навчально-реабілітаційного супроводу осіб з особливими освітніми потребами, забезпечення їм доступу до якісної фахової передвищої освіти з урахуванням обмежень життєдіяльності.

Директор Коледжу приймає рішення про утворення або ліквідацію такого структурного підрозділу.

Спеціальний навчально-реабілітаційний підрозділ діє відповідно до Положення про Полтавський фаховий коледж Полтавського університету економіки і торгівлі, основним видом діяльності якого є провадження освітньої діяльності у сфері фахової передвищої освіти.

11. Команда утворюється з метою розроблення індивідуального навчального плану для осіб з особливими освітніми потребами, які цього потребують.

До складу команди залучаються педагогічні, науково-педагогічні, інші працівники закладу освіти, інші фахівці (за потреби), особи з особливими освітніми потребами або батьки (інші законні представники) таких осіб.

12. Спеціальний навчально-реабілітаційний підрозділ або команда виконує такі завдання:

співпрацює із структурними підрозділами Коледжу щодо організації інклюзивного навчання та забезпечення спеціального навчально-реабілітаційного супроводу осіб з особливими освітніми потребами;

розробляє індивідуальний навчальний план осіб з особливими освітніми потребами, проводить моніторинг його виконання, вносить до нього зміни;

організовує підготовку (підвищення кваліфікації) науково-педагогічних та педагогічних працівників закладу освіти, волонтерів для роботи з особами з особливими освітніми потребами;

консультує та надає методичну допомогу науково-педагогічним та педагогічним працівникам закладу освіти щодо організації освітнього процесу осіб з особливими освітніми потребами;

провадить інформаційно-просвітницьку діяльність із формування толерантного ставлення до осіб з особливими освітніми потребами;

співпрацює із закладами соціального захисту населення, громадськими об'єднаннями.

13. Здобуття повної загальної середньої освіти особами з особливими освітніми потребами, які зараховані до Коледжу на основі базової середньої освіти, здійснюється відповідно до Порядку організації інклюзивного навчання в закладах загальної середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 15 вересня 2021 р. № 957 (Офіційний вісник України, 2021 р., № 76, ст. 4774).

Для осіб з особливими освітніми потребами може передбачатися індивідуальна освітня траєкторія шляхом розроблення та реалізації закладом освіти індивідуального навчального плану.

Індивідуальний навчальний план особи з особливими освітніми потребами розробляється за її участю з урахуванням рекомендацій індивідуальної програми реабілітації особи з інвалідністю (за наявності) та/або висновку про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини (за наявності), підписується такою особою (у разі коли особа є повнолітньою) або одним із її батьків (інших законних представників) та затверджується керівником закладу освіти.

14. Освітньо-професійні програми фахової передвищої освіти для осіб з особливими освітніми потребами можуть мати корекційно-розвитковий складник. Такий складник повинен враховувати рекомендації індивідуальної програми реабілітації особи з інвалідністю (за наявності) та/або висновку про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини (за наявності).

15. Інклюзивне навчання осіб з особливими освітніми потребами передбачає надання їм (за потреби) соціальних послуг, зокрема супроводу під час інклюзивного навчання, фізичного супроводу осіб з інвалідністю, які мають порушення опорно-рухового апарату та пересуваються на кріслах колісних, порушення зору, перекладу жестовою мовою, із переліку базових соціальних послуг відповідно до Закону України "Про соціальні послуги" та згідно з державними стандартами надання відповідних послуг, затверджених Мінсоцполітики. Директор Коледжу створює умови для надання таких послуг у закладі освіти на підставі письмової заяви особи з особливими освітніми потребами (у разі коли особа є повнолітньою) або одного з її батьків (інших законних представників) не пізніше ніж за два робочих дні після подання такої заяви. Допуск особи, яка надає базову соціальну послугу, до Коледжу здійснюється за умови дотримання такою особою правил внутрішнього розпорядку закладу освіти, охорони праці, безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки на основі укладення відповідного договору між закладом освіти та особою, яка надає такі послуги, за згодою особи з особливими освітніми потребами (у разі коли особа є повнолітньою) або одного з її батьків (інших законних представників).

Для забезпечення соціальних потреб осіб з особливими освітніми потребами до Коледжу можуть бути допущені один із батьків особи з особливими освітніми потребами або уповноважена ними особа. Рішення про їх допуск до участі в освітньому процесі приймає керівник закладу освіти на основі укладення відповідного договору між закладом освіти та особою, яка забезпечує соціальні потреби особи з особливими освітніми потребами.

16. Коледж надає освітні послуги особам з особливими освітніми потребами за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів, інших не заборонених законодавством джерел.